



Delårsrapport 2, 2024

Barn- och utbildningsnämnden

Fastställt av barn- och utbildningsnämnden
Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Datum 2024-09-17

Gäller 2024

Ärendenr Rapportering 2024

Version [1.0]



Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.1 Ekonomiska förutsättningar	5
2.2 Omvärld	6
2.3 Lokala satsningar	7
3 Förväntad utveckling	7
4 Måluppfyllelse	8
5 Kvalitetsuppföljning	16
5.1 Framgångsfaktorer	17
5.2 Inkomna synpunkter	18
6 Väsentliga personalförhållanden	19
6.1 Antal medarbetare över tid	19
6.2 Antal medarbetare	19
6.3 Personalkostnader	21
6.4 Sjukfrånvaro	22
7 Ekonomisk uppföljning	23
7.1 Periodens resultat	23
7.2 Nettokostnadsutveckling	26
7.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas	29
7.4 Årsprognos	30
7.5 Investeringar	32
8 Bilaga	33

1 Sammanfattning

Delårsrapport 2 visar att Barn- och utbildningsnämndens verksamheter får allt svårare att nå målpuffyllelse. Ambitionsnivån hos chefer och medarbetare är hög och utvecklingsinsatserna är många, men det finns utmaningar när det gäller att nå en budget i balans, kunna rekrytera behöriga lärare och ha tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Den ekonomiska situationen med åtgärdsplaner för ett bokslut redan från ingången till 2024 har påverkat både arbetsmiljön och utmaningen att alla elever enligt skollagen har rätt till det stöd som behövs för att nå målpuffyllelse.

Den kommunala grundskolan har störst svårighet med att få en ekonomi i balans. En förklaring är i den nuvarande kommunala skolorganisationen. Många små geografiskt spridda skolenheter över ön och ett mindre antal elever per enhet ger sämre ekonomiska förutsättningar. Faktorer som också påverkar det ekonomiska läget är ett ökat antal elever i behov av särskilt stöd, elever med problematisk frånvaro, en ökad psykisk ohälsa hos elever och en minskad tilldelning av statsbidrag.

Den befolkningsprognos som presenterats av Statistiska centralbyrån under året visar på kraftiga elevminskningar de närmaste åren. Prognosen visar på att barnantalet på Gotland fortsätter minska fram till 2033. För förskolan på Gotland innebär minskat antal barn ett minskat antal avdelningar. En noga uppföljning av utvecklingen inom varje förskoleområde krävs för att kunna hålla en ekonomi i balans för förskolan som helhet. Med minskade elevkullar i grundskolan och nuvarande skolorganisation ökar antalet tomma platser, som skolorna måste betala för. Elevtalen är direkt kopplade till resursfördelningsmodellen, färre barn och elever = mindre pengar. Om prognosen slår in så tappar grundskolan på Gotland 102 miljoner till 2033.

Att dimensionera skolorganisationen utifrån färre barn och elever kommer att präglad nämndens arbete de närmaste åren. Två viktiga frågor blir också; Var kommer eleverna att bo? Hur kommer föräldrarna att välja skola?

För barn- och elevhälsan är det fortsatt utmanande att hinna med den del av det lagstiftade uppdraget som gäller att främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Det möjligtvis positiva är att med vikande elevunderlag kan behovet av legitimerade lärare komma att minska, vilket i sig är positivt då behörighetsfrågan med legitimerade lärare i sig är utmanande. Det gäller förskola, grundskola och anpassad skola och framför allt för enheter utanför Visby. Den ekonomiska situationen och den ojämna fördelningen av behöriga lärare på de olika skolenheterna påverkar möjligheten att ge likvärdig utbildning för eleverna.

Händelser i vår omvärld, såväl nationellt som internationellt, påverkar barn, elever, deltagare och medarbetare. Det visar på behovet av att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fortsatt ökar och intensifierar arbetet kring säkerhets- och beredskapsfrågor.

Digitaliseringen diskuteras just nu flitigt, särskilt när det gäller barn och unga. Debatten om skärmtid har blivit mycket aktuell i och med Folkhälsomyndighetens rapport med

rekommendationer. Utvecklingen av artificiell intelligens (AI) är en annan fråga inom samma område. Utvecklingen går fort och AI i klassrummen eller på förskolan innebär såväl möjligheter som utmaningar.

Medarbetarundersökningen visar en negativ utveckling kopplat till stress både för chefer och medarbetare. Tillsammans med ett svårt ekonomiskt läge är det dubbelt oroande. Detta har varit fokus i samverkansgrupper på alla nivåer. Glädjande är att sjukfrånvaron minskat något inom barn- och utbildningsnämndens hela ansvarområde. Under perioden januari-juni 2024 sjönk sjuktalen jämfört med samma period år 2023 från 6,77 % till 6,15 %.

Prognosen för helåret 2024 visar ett negativt resultat på 17,8 miljoner kronor, vilket gör att prognosen förbättrats sedan aprilrapporten med 5,4 miljoner kronor. Avdelningen stöd och utveckling, förskolan, grundskolan inklusive anpassad skola, resursfördelningen gör ett negativt resultat. Övriga avdelningar visar ett balanserat eller positivt resultat. Utav det negativa resultatet utgör skolskjutsar 6 miljoner kronor, vilket beror på ackumulerade indexökningar som det saknas budgettäckning för, detta har medfört en underbudgetering för 2024.

I jämförelse mellan åren försämras periodens resultat från negativt 15,8 miljoner kronor till negativt 17 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har försämrats med 1,2 miljoner kronor.







Nettokostnaden har för perioden ökat med 44,2 miljoner kronor vilket motsvarar 4,8 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,9 procent och intäkterna 2,5 procent.

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 1,5 miljoner kronor och avser 75 färre barn och elever, det är framförallt på fritidsverksamheten som avvikelserna är störst.

Prognosen för den köpta verksamheten visar på en positiv avvikelse motsvarande 329 000 kronor och avser 104 fler barn och elever, avvikelserna är framförallt på fritidsverksamheten.

Prognosen för investeringarna är vid årets slut i balans.

Här följer en tabell som visar måluppfyllelsen i korthet i september 2024.

Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras	Positiv förflyttning i medarbetarundersökning	
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024–2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år	En bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är i dagsläget inte möjlig då indikatorer saknas för mätning.	
Öka antalet invånare i ålder 20–64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut	Senaste befolkningsprognosen pekar på en minskning nu och framåt, särskilt i nämndens målgrupper	
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med minst 0,5 procentenheter per år under perioden 2024–2027	Preliminära data för andel elever i årskurs 9 i kommunala grundskolan på Gotland som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet visar en sänkning 2024 jämfört tidigare år.	
Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024–2027	Andel behöriga lärare i grundskolan har sjunkit de senaste åren och låg 2023 på 66 procent medan förskollärartätheten ökat och likaså andel heltidstjänster i förskolan med förskollärläggimation.	
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024–2027	Komplex att mäta men en positiv utveckling vad gäller skillnader i högsta och lägsta meritvärde	
Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med minst 0,5 procentenheter under perioden 2024–2027	En positiv utveckling kan anas både i årskurs 4 och i årskurs 8 enligt figurerna ovan och en ökning med minst 0,5 procentenheter har skett från 2023 till 2024 i båda årskurserna.	

2 Händelser av väsentlig betydelse

2.1 Ekonomiska förutsättningar

Gotland har liksom Sverige ett kraftigt vikande barnantal, vilket påverkar ekonomin framöver för både förskolor och skolor över hela ön.

För förskolan påverkar det minskade barnantalet verksamheterna redan till hösten då behovet av förskoleplatser minskat. Det minskade barnantalet har skett snabbt och en anpassning av antalet medarbetare per barn i förskolan har inte kunnat göras i samma takt. För en balanserad ekonomi krävs ett högre antal barn per medarbetare än vad som är verklighet idag. Historiskt har förskolorna i Visby kunnat bära mindre enheter på landet genom att ha fler barn per medarbetare, detta är dock varken en hållbar eller likvärdig lösning för barnen.

Med anledning av prognosen på minskade barn- och elevkullar har utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fått i uppdrag från barn- och utbildningsnämnden att se över både förskolans organisation och skolorganisationen för norra Visby, där elevtappet blir som störst under en tioårsperiod. Båda uppdragen ska redovisas till barn- och utbildningsnämnden i september.

För grundskolan, resursskolan och anpassad skola började året med ett underskott på cirka 26 miljoner kronor. Alla skolenheter som har haft ekonomisk obalans har gjort en åtgärdsplan för att kunna närma sig budget i balans till 2025. Vakansprövning har införts på samtliga tjänster utom för behöriga lärare och ekonomin går sakta mot åtgärdsplanernas intention, men är utmanande för varje rektor att följa. Ekonomisk balans är en överordnad målsättning, samtidigt som skollagen styr rätten till särskilt stöd för varje elev. Detta är en svår ekvation för rektorer när ekonomiska resurser krymper.

Barn- och elevhälsan har under året tagit del av länsgemensamma statliga medel som ska gå till att stärka föräldrastöd genom kompetensförstärkning gällande ABC- föräldrautbildning och tidiga insatser. Dessutom har medel tilldelats för att anställa en SIP-samordnare, vars uppdrag ska främja samverkan gällande SIP-processer för de tre förvaltningar som berörs gällande barn och unga: utbildnings- och arbetsförvaltningen, socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen¹.

2.2 Omvärld

Flertalet händelser i vår omvärld, såväl nationellt som internationellt, visar behovet av att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fortsatt ökar och intensifierar arbetet kring säkerhets- och beredskapsfrågor; Krig i vår omvärld, det försämrade säkerhetsläget och en ökad kriminalitet i Sverige samt en ökande risk för våld inom skolområden. I nuläget saknas rätt kompetens inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen för att arbeta mer utvecklande, långsiktigt, strategiskt och systematiskt med frågan. Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att utreda vilka grundläggande beredskapsansvar kommuner och regioner bör ha inför och under fredstida kriser och höjd beredskap².

Enligt Folkhälsomyndighetens statistik om psykisk hälsa i Sverige har de flesta barn och vuxna i Sverige en god självskattad hälsa och ett gott psykiskt välbefinnande. Psykiskt välbefinnande kan bland annat handla om hur nöjd man är med livet (livstillfredsställelse). Bland skolbarn i åldern 11, 13 och 15 år finns en relativt god livstillfredsställelse 2022 och utvecklingen under 2000-talet har varit stabil. Även om de flesta har gott psykiskt välbefinnande eller god livstillfredsställelse är psykiska besvär vanligt. Bland skolbarn kan det handla om att känna sig irriterad eller på dåligt humör, att ha svårt att somna eller att känna sig nedstämd. Under 2000-talet har andelen med psykiska besvär ökat, bland både barn och vuxna³. De senaste aggregerade resultaten från årets hälsosamtal i årskurs 4 och 8 på Gotland visade en viss positiv utveckling, där vi ser en ökning av andel barn som svarat bra eller mycket bra på frågan om hur de mår just nu, både i årkurs 4 och årkurs 8.

Problematisera frånvaro i skolan fortsätter vara hög, vilket är mycket bekymmersamt och en stor riskfaktor både för att elever inte ska nå utbildningens mål och för att utveckla ohälsa och utanförskap. En annan riskgrupp är de barn och unga som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, som i högre grad riskerar att inte lyckas i skolan, en grupp som för närvarande växer.

Kunskapsläget kring skärmanvändande och digitala medier ökar. Precis nyligen kom Folkhälsomyndigheten och Mediemyndigheten ut med en ny kunskapsmanställning som visar på att mycket skärmtid har samband med sämre sömn och andra negativa hälsoeffekter⁴. Sambanden är komplexa och det behövs mer forskning som kan klarlägga detta, men sömn är en viktig faktor för både inlärning och känsloreglering. Samma rapport beskriver att barn och unga vill veta mer om hur de påverkas av digitala medier, och föräldrar efterfrågar också mer kunskap, stöd och vägledning.

¹ [Samordnad individuell plan – SIP | Region Gotland](#)

² [Kommuners och regioners grundläggande beredskapsansvar ska utredas - Regeringen.se](#)

³ [Statistik om psykisk hälsa i Sverige — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

⁴ [Digitala medier och barns och ungas hälsa – En kunskapsmanställning — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Uppsala universitet Campus Gotland har beslutat att inte starta någon ny lärarutbildning för årskurs 4-6, för få sökande och för få som slutför utbildningen är påverkande faktorer. Uppsala universitets utbildning för mellanstadielärare har varit en viktig rekryteringsbas för grundskolan på Gotland.

2.3 Lokala satsningar

Förskolan har startat ett forskarsamarbete med Uppsala universitet, SWEDI - Swedish Early Development Instrument. SWEDI kommer ursprungligen från Kanada, EDI⁵, och har under det senaste året utvecklats tillsammans med förskollärare på Gotland för att anpassas till svenska förskolor. Målsättningen är att komma igång till hösten 2024.

Resultaten för läsförståelse i grundskolan har förbättrats sedan satsningen på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt började. Det är inte möjligt att fastställa att det beror på satsningen som sådan, men ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt kan vara en bidragande faktor till ökad läsförståelse.

För att ytterligare bära påverkan på psykisk och fysisk hälsa för barn stärker och utvecklar barn- och elevhälsan de förebyggande och hälsofrämjande satsningar som redan görs, såsom PAX⁶ (Trygghet och studiero), ABC⁷ (föräldrastöd) och FaR⁸ (fysisk aktivitet på recept), Stadig grund⁹ (elevhälsans egna koncept) och psykosociala programmet.

En förändring som beslutats under året är att skolan, från förskola till gymnasiet, ska bli jämbördig part med hälso- och sjukvård och socialtjänst gällande samordnad individuell plan (SIP), då skolan ofta är en viktig part i samverkan kring barn och unga. I en initial fas kommer det att, här på Gotland, finnas en SIP-samordnare med syfte att underlätta implementering och genomförande av SIP¹⁰. Förhoppningsvis ger det avkastning för barn och unga genom att det finns god samordning gällande insatser runt den enskilde.

3 Förväntad utveckling

Regeringens utredning kring vilka grundläggande beredskapsansvar kommuner och regioner bör ha inför och under fredstida kriser och höjd beredskap förväntas redovisas till regeringen senast den 30 september 2024¹¹. Att budgetera för och rekrytera en person med rätt kompetens bör prioriteras i kommande budgetarbete för utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Med rätt kunskap och expertis inom säkerhet och beredskap får vi bättre möjligheter att förebygga kriser och minimera konsekvenser av oönskade händelser.

Utvecklingen av artificiell intelligens (AI) går fort och AI i klassrummen eller på förskolan innebär såväl möjligheter som utmaningar. Det finns en stor vilja att i skolan lära sig, lära ut och förstå de möjligheter som kan realiseras inom en nära framtid. Redan idag har tekniken

⁵ [Early Development Instrument | EDI \(offordcentre.com\)](https://www.offordcentre.com/)

⁶ [PAX i skolan - För studiero och trygghet i klassrummet](#)

⁷ [Information om ABC | iPsykologi \(sv\)](#)

⁸ [Fysisk aktivitet på recept \(FaR\) — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

⁹ Stadig grund är en hälsofrämjande insats som genomförs av Barn- och elevhälsan. Syftet med Stadig grund är att ge eleverna ökad kunskap om livsstil och levnadsvanor för att stärka dem i att själva kunna påverka hur de mår.

¹⁰ [Samordnad individuell plan – SIP | Region Gotland](#)

¹¹ [Kommuners och regioners grundläggande beredskapsansvar ska utredas - Regeringen.se](#)

i viss utsträckning integrerats inom förvaltningen och i undervisningen. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har tagit fram stödjande riktlinjer för hur AI kan användas inom förvaltningens verksamheter.

Enligt befolkningsprognosen kommer barnantalet på Gotland fortsätta minska fram till 2033¹². För förskolan på Gotland innebär exempelvis minskat antal barn ett minskat antal avdelningar och en noga uppföljning av utvecklingen inom varje förskoleområde krävs för att kunna hålla en ekonomi i balans för förskolan som helhet. Grundbeloppet för varje enskilt barn i förskolan ökar inte i samma takt som den faktiska löneökningen vilket också försvårar möjligheten till att hålla en budget i balans. Med minskade elevkullar i grundskolan och nuvarande skolorganisation ökar antalet tomma platser, som skolorna måste betala för. Med vikande elevunderlag kan behovet av legitimerade lärare komma att minska, vilket i sig är positivt då behörighetsfrågan med legitimerade lärare i sig är utmanande.

För barn- och elevhälsan är det fortsatt utmanande att hinna med den del av det lagstiftade uppdraget som gäller att främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande, även om arbetet genom exempelvis Stadig grund, PAX och psykosociala programmet systematiseras och utvecklas. En skärpt lagstiftning ställer högre krav på medarbetarna då mer ska göras inom elevhälsans uppdrag, både i det stora nationella perspektivet och utifrån det lokala perspektivet. Det kan handla om stora satsningar om levnadsvanor, fysisk aktivitet eller suicidprevention, men också mindre som att bistå med uppföljningar för vården och att göra fler utredningar, kartläggningar och insatser. Detta tillsammans med att barn och ungas självrapporterade psykiska ohälsa ökat och ökat söktryck för vård av detsamma gör att förväntan är att behovet av elevhälsans kompetenser kommer fortsätta vara högt. Även med större andel av obehöriga lärare kan vi se att behovet av stödfunktioner kan bli större.

4 Måluppfyllelse

Regionfullmäktige har beslutat om koncerngemensamma samt nämndspecifika mål för 2024. Nedan redovisas bedömning av måluppfyllelse samt en övergripande bild av det arbete som pågår för att nå måluppfyllelse inom respektive mål. Bedömningen av måluppfyllelse bygger på pågående eller slutförda aktiviteter. Gör vi rätt saker för att nå måluppfyllelse för 2024?

Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras

Bedömning

Delvis uppfyllt

En bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering kan endast göras för tid innan 2024 och för utbildnings- och arbetslivsförvaltningen innebär det en positiv förflyttning från -17 2022 till -6 2023. Förvaltningen arbetar brett med aktiviteter inom kompetensförsörjningsområdet där en del handlar om upplevelsen av arbetsmiljön, förutom mer riktade kompetensförsörjningsaktiviteter. Det handlar bland annat om att kommunicera en (autentisk) bild av förvaltningen som arbetsgivare – både externt, för att

¹² [Befolkningsprognos Region Gotland 2024 - 2033](#)

attrahera nya medarbetare, och internt, för att bidra till att förstärka en positiv självbild – som också påverkar kompetensförsörjningen. Den fortsatta utvecklingen av måttet Net Promoter Score (eNPS) som visar huruvida medarbetarna anser att förvaltningen är attraktiv som arbetsgivare mäts i samband med medarbetarenkäten som genomförs i oktober 2024.

Indikator	Kön	År 2024	År 2023	År 2022	Bedömning
Net Promoter Score (eNPS)	♂		-6	-17	🟡

Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år

Bedömning

Ej utvärderad

En bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är i dagsläget inte möjlig då indikatorer saknas för mätning.

Ett regionalt samordnande nätverk är skapat och ett möte har genomförts under 2024. Där diskuterades samnyttjande av lokaler, upphandling, transporter och återbruk som huvudaktiviteter för att minska koldioxidutsläpp. Det diskuterades även vilken betydelse politiska beslut har för förvaltningarnas organisation och dess möjligheter att göra åtgärder och förbättringar.

För att lyckas med att minska koldioxidutsläpp enligt målet krävs en övergripande strategi, tydligt samarbete inom regionen och en kombination av olika åtgärder. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen som helhet arbetas det med att fram åtgärdsförslag för att bidra till att minska årliga koldioxidutsläpp.

Målet rymms inom de olika skolformernas läroplaner och kontinuerligt arbete höjer medvetandegraden successivt. Detta innebär att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen bidrar till förändring, förbättring och måluppfyllelse i ett mer förebyggande och långsiktigt perspektiv men det påverkar även individen i det vardagliga. Att utbilda om klimatförändringar och hur människors handlingar påverkar miljön är en viktig långsiktig del i arbetet.

Förnybar energi och energieffektivisering är ett prioriterat område vid nybyggnation och renoverings- och underhållsåtgärder. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen görs ett kontinuerligt arbete för att förbättra kunskapen och uppföljningen av energieffektivitet för byggnader, transporter och elektrisk/elektronisk utrustning.

Medvetenheten kring val av material är i dag relativt hög. Inköp av möbler och digital utrustning görs gemensamt och delvis centralt för att underlätta samverkan och samnyttjande. Möbler och digital utrustning cirkulerar, vilket innebär återbruk. Avfallsmängden minskas genom att främja återvinning, vilket minskar behovet av att producera nya material från grunden och då bidrar till att minska utsläppen. I detta finns även ett ekonomiskt incitament då verksamheterna inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ofta inte har ekonomiskt utrymme för nyinköp.

Inom upphandling har utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ett utvecklingsområde framåt. Det finns ett behov av att samordna upphandlingsprocessen än mer inom

förvaltningen och samtidigt förtydliga och utbilda berörda om nyttan med region- och förvaltningsgemensamma upphandlingsavtal. Avtalstrohet inom regionen har också betydelse för måluppfyllelsen eftersom miljökrav är en viktig del av hållbar offentlig upphandling för att främja miljömässigt hållbara produkter och tjänster. Lagen om offentlig upphandling (LOU) i Sverige anger att hänsyn till miljö kan och bör tas vid offentliga upphandlingar.

Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut

Bedömning

Ej utvärderad

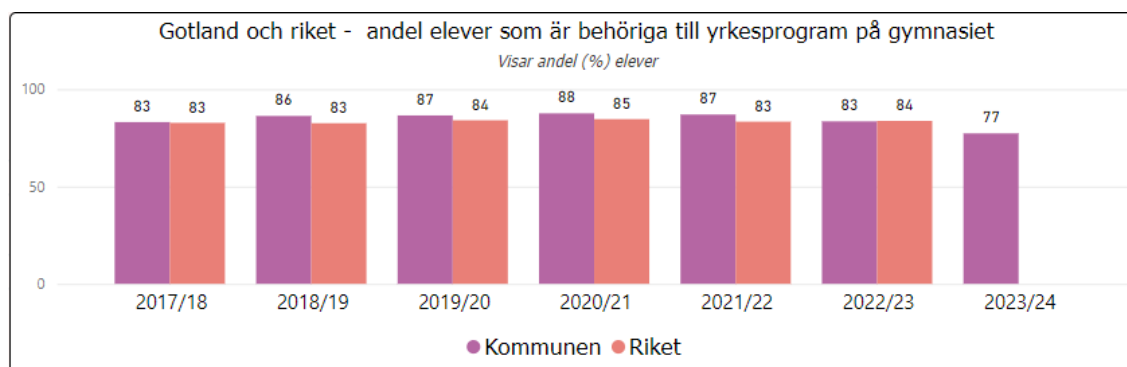
På övergripande nivå kan vi se att antal invånare i arbetsför ålder minskat från 2022 till 2023. Den senaste befolkningsprognosen¹³ visar en fortsatt negativ utveckling för motsvarande åldersgrupp (20-64 år) de kommande 10 åren. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen arbetar strategiskt med arbetsgivarprofilering och operativt med rekryteringsmarknadsföring för att bidra till en positiv förflyttning.

Indikator	Kön	År 2024	År 2023	År 2022	Bedömning
Antal invånare 20-64 år, antal	♂		31 944	32 268	○
Antal invånare 20-64 år, antal	♀		15 806	15 988	○
Antal invånare 20-64 år, antal	♂		16 138	16 280	○

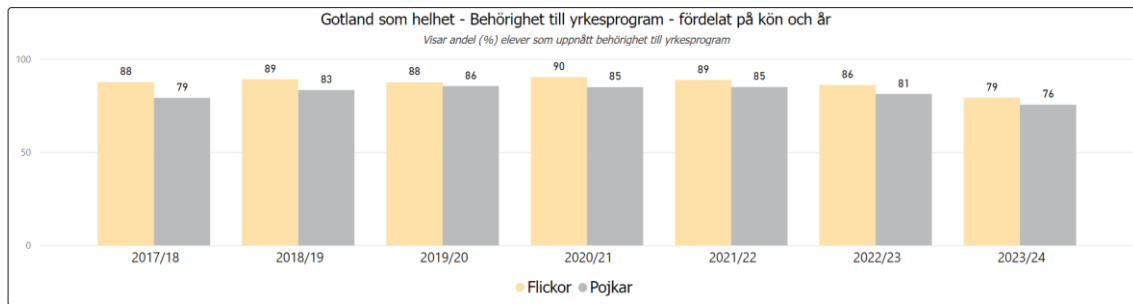
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med minst 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027

Bedömning

Ej utvärderad



¹³ [Befolkningsprognos Region Gotland 2024 - 2033](#)



Ovan: Intern statistik, preliminära data för senaste läsåret

Preliminära data för andel elever i årskurs 9 i kommunala grundskolan på Gotland som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet visar en sänkning 2024 jämfört tidigare år. En bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är möjlig först 2025.

Trygghet och studiero är viktigt för elevers måluppfyllelse i skolan eftersom det skapar en miljö där eleverna kan fokusera på lärandet utan oro eller distraktioner. Trygghet och studiero i skolan främjar bättre koncentration, ökar motivationen och stödjer den psykiska hälsan, vilket sammantaget bidrar till förbättring av elevernas prestationer och inläring. Skolinspektionens skolenkät görs vartannat år i årskurserna 5 och 8, där mäts bland annat elevers upplevelse av trygghet och studiero i skolan. Senaste resultatet är från 2024. Barn- och elevhälsan genomför också årligen hälsosamtal med alla elever i årskurs 4 och 8. Resultatet i Skolenkäten visar att 80 procent av eleverna i årskurs 8 och 83 procent av eleverna i årskurs 5 helt och hållet, eller till viss del känner sig trygga i skolan, medan resultatet av årets hälsosamtal i årskurs 8 visar att hela 94 procent av eleverna känner sig trygga i skolan. Pedagogisk personal i grundskolan skattar i Skolenkäten att eleverna är mer trygga i skolan än eleverna själva skattar sin upplevelse av trygghet. Flickor skattar att de är mindre trygga än pojkar, men presterar ändå bättre.

I grundskolans systematiska kvalitetsarbete för 2023-2027 är fokusområden just trygghet och studiero. Stor vikt läggs vid att bygga trygga relationer, bevaka den fria tiden (all tid som inte är undervisning) samt få en ökad samsyn kring kränkande behandling.

Det finns ett starkt samband mellan lärande och hälsa. Läggs grunderna för en god hälsa läggs också grunderna för lärande och vice versa, varför stor vikt läggs vid en god grund för ett gott elevhälsoarbete. Den gemensamma elevhälsoplanen är ett verktyg i detta arbete. En annan mycket viktig faktor är skolnärvaro. En problematisk frånvaro i skolan är bekymmersamt och en stor riskfaktor, både för att elever inte når utbildningens mål och för att utveckla ohälsa och utanförskap. En tydligare uppföljningsrutin och ansvarsfördelning kring skolpliktsfrågorna har arbetats fram och verksamhetsspecialister och handläggare är rådgivande i individärenden där skolplikten riskerar att inte fullgöras.

Ungdomsavdelningen bidrar i sitt uppdrag att främja närvaro i skolan där fritidsledare agerar som närvarocoacher och bistår skolor i arbetet med att få fler elever med hög skolfrånvaro tillbaka till skolan. Arbetet sker på individuell nivå och med hjälp av socialpedagogiska metoder. Vidare erbjuder också ungdomsgårdarna en möjlighet för elever att studera i gårdarnas lokaler både under och efter skoltid. Personalen kan även bistå med stöd och hjälp vid studierna och eleverna erbjuds en lugn studiemiljö.

Resultatrapporteringar som publiceras på Region Gotlands intranät (Insidan), för både medarbetare och chefer, medför en ökad transparens och mer tillgängliga underlag för verksamheternas analysarbete. En arbetsmodell för analys och uppföljning för grundskolan

har tagits fram i samarbete med ledningsgruppen i Roma skolområde. Ambitionen är att arbetsmodellen i förlängningen kommer bidra till bättre förutsättningar för ett mer långsiktigt analysarbete inom grundskolan och i fler delar av organisationen.

Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027

Bedömning

Ej utvärderad

En fullständig bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är möjlig först 2025, men andel behöriga lärare i grundskolan har sjunkit de senaste åren och låg 2023 på 66 procent medan förskollärartätheten ökat och likaså andel heltidstjänster i förskolan med förskollärlägarlegitimation.

Arbetet med att anställa behörig personal inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter är ständigt pågående och flera insatser görs för att skapa likvärdighet, attrahera och behålla medarbetare.

Förskolan Gotland planerar för samverkan av en kompetensmodell för barnskötare under hösten. Det pågår även ett arbete med framtagande av kompetensmodell för förskollärare. Dessa ska tydliggöra den progression som sker inom respektive yrken och skapa tydlighet för medarbetare om hur utvecklingen inom yrket ser ut.

För att utveckla likvärdighet i ledning och stödstruktur har Förskolan Gotland lanserat en funktionsbeskrivning för specialpedagoger. Dokumentet är framtaget gemensamt med rektorer och specialpedagoger i förskolan och gäller från och med juni 2024.

Inom grundskolan söks en del utlysta tjänster av noll behöriga lärare. Även andelen personer utan behörighet som söker tjänster sjunker, vilket är en oroande trend. Både inom grundskolan och anpassade skolor behövs fler behöriga lärare och för anpassade skolor behövs lärare med dubbel behörighet. För grundskolan är det ämneslärare på högskolenivå som saknas, framför allt på skolor utanför Visby. Särskild brist ses inom matematik och naturorienterande ämnen, men behoven ökar även inom moderna språk och de praktiskt estetiska ämnen. Det senare gäller även lägre årskurser. En del lärare från fastlandet som söker tjänster drar tillbaka sina ansökningar då grundskolan inte kan matcha i lönenivå, att lärarna inte hittar någonstans att bo eller att kollegiet på skolan är för litet.

Att en lärarutbildning försvinner från Uppsala universitet, campus Gotland minskar möjligheten att kompetensförsörja den vägen och är en oroande faktor som kan påverka måluppfyllelsen framåt.

För att bidra till att bygga stolthet hos befintliga medarbetare och attrahera fler unga att utbilda sig eller yrkesverksamma att karriärväxla till läraryrket arbetar utbildnings- och arbetslivsförvaltningen med storytelling och skapandet av digitalt innehåll med autentiska, inspirerande medarbetarberättelser från vardagen. Kampanjer, samordnad rekrytering av förskollärare och grundskollärare, samt aktivt deltagande i yrkesmässor eller andra forum kan också bidra till kompetensförsörjning inom dessa bristyrken.

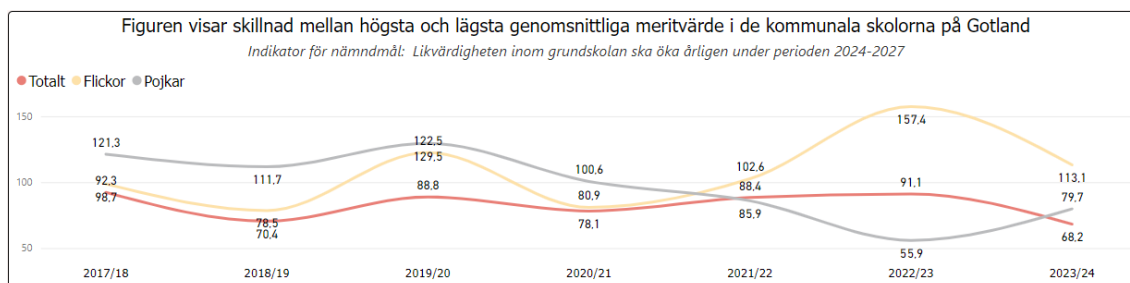
Indikator	År 2024	År 2023	År 2022
------------------	----------------	----------------	----------------

Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, kommunal regi		9.3	10.1
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)		66.0%	67.0%
Lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, lägeskommun, andel (%)		35.0%	26.7%
Elevassistenter (heltidstjänster) med yrkesutbildning i grundskolan, kommunal regi, andel (%)	37.7%		
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, kommunal regi, andel (%)		47.0%	46.0%
Heltidstjänster i förskolan med yrkesutbildning för barnskötare, kommunal regi, andel (%)	69.0%		

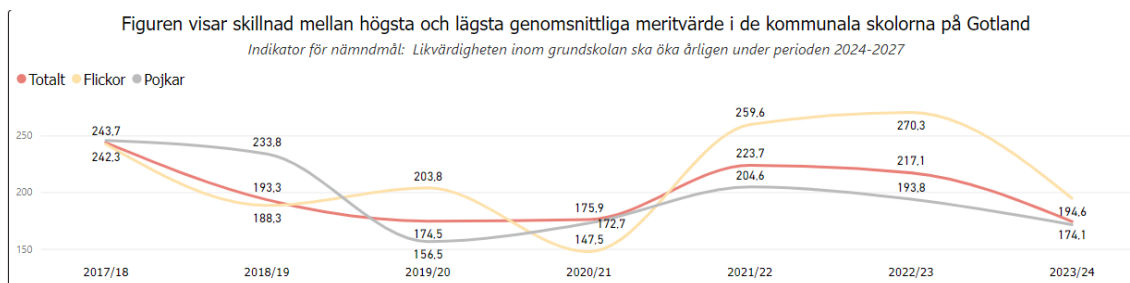
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027

Bedömning

Ej utvärderad



Ovan: Exkl. resursskola och särskilda undervisningsgrupper¹⁴.



Ovan: Inkl. resursskola och särskilda undervisningsgrupper:

¹⁴ [Betygsfördelning, behörighet och meritvärde - grundskolan \(Intern statistik\)](#)

En fullständig bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är möjlig först 2025, men en nedåtgående kurva i figurerna ovan visar en positiv utveckling. Figurerna ovan säger ingenting om meritvärdet i sig, utan visar skillnaden mellan högsta och lägsta genomsnittliga meritvärde i de kommunala skolorna på Gotland och en nedåtgående kurva innebär att skillnaden mellan den skolenheten med högst- respektive lägst meritvärde minskar.

Likvärdighet är ett komplex begrepp som kan belysas ur många perspektiv. Exempelvis presterar flickor generellt sett bättre än pojkar. Preliminära data för 2024 i kommunala grundskolan på Gotland visar att flickors genomsnittliga meritvärde är 210 medan pojkarnas är 201. Jämfört tidigare flickor 224 (2023) och pojkar 205 (2023). Intressant är att pojkars resultat sjunkit mindre än flickors. Det lägre totala meritvärdet på 205 (2024) jämfört 214 (2023) kan härledas till flickornas vikande resultat. Däremot har andelen flickor som skattar gott psykiskt välmående i årskurs 8 ökat från 2023 till 2024, från 52 procent till 66 procent 2024. Men där 66 procent av flickorna i årskurs 8 skattar gott psykiskt mående är motsvarande siffra 88 procent i årskurs 4 (2024). Även om pojkar har lägre genomsnittligt meritvärde än flickor skattar de sitt psykiska välmående högre; 91 procent i årskurs 4 och 90 procent i årskurs 8 anger att de mår mycket bra eller bra 2024.

Nyanlända elever och elever med okänd skolbakgrund når inte upp till samma nivå som elever där svenska är det starkaste skolspråket. Vid en jämförelse av betyg i årskurs 6 läsåret 2023/24 har 87 procent av eleverna som läser svenska ett godkänt betyg (lägst E) medan motsvarande för elever som läser svenska som andraspråk är 68 procent. Skolverkets satsning på nyanländas lärande som pågår mellan 2022-2025 kommer förhoppningsvis att bidra till att skillnaderna minskar. För grundskolan på Gotland innebär detta att alla lärare och fritidspersonal får utbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, samt att ett 20-tal medarbetare ökar sina kunskaper inom svenska som andraspråk. Arbetet med att kunna få syn på nyanländas lärande kommer också att bidra till att rätt insatser kan sättas in för att hjälpa nyanlända till bättre resultat.

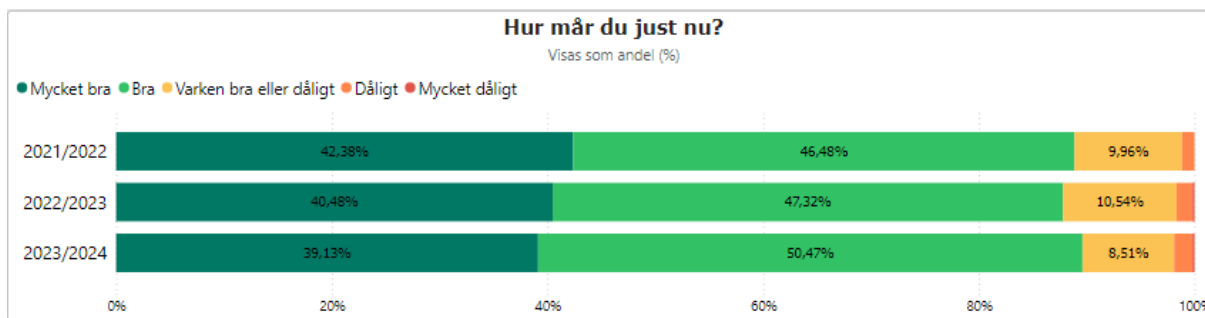
Likvärdighet kan också ses i att fördela resurser till våra skolenheter. Varje elev genererar exempelvis en andel av barn- och elevhälsans personal. På en stor skola blir därför tilldelningen av tid från barn- och elevhälsan högre än på en liten skola, som kanske får del av barn- och elevhälsans personal en halv dag varannan vecka. Om det tillfället försvinner, exempelvis på grund av sjukdom, personalmöte eller annat, kan det gå en månad mellan besöken vilket gör det svårt att hålla kontinuitet i arbetet och minskar likvärdigheten i elevernas tillgång till elevhälsan. Skolinspektionen har, vid inspektioner kring läsa- skriv- räkna garantin, uppmärksammat att elever på små skolor inte haft tillgång till rätt kompetenser, vilket påverkat elevers rättighet till adekvat stöd och insatser. Den bristen på likvärdighet är svår att mäta i siffror, men mindre enheter ges inte samma förutsättningar att ge alla elever det stöd de har rätt till. För att öka likvärdigheten arbetar barn- och elevhälsan med flertalet aktiviteter som syftar till att få ytterligare gemensam grund för elevhälsoarbetet, så att det inte ska bli avhängigt enskilda medarbetare och inte heller sårbart om det blir en kortare frånvaro. Exempel på aktiviteter är att tydliggöra prioriteringsordning, tydliggöra uppdrag, skapa rutiner och utforma teamarbete.

Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med minst 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027

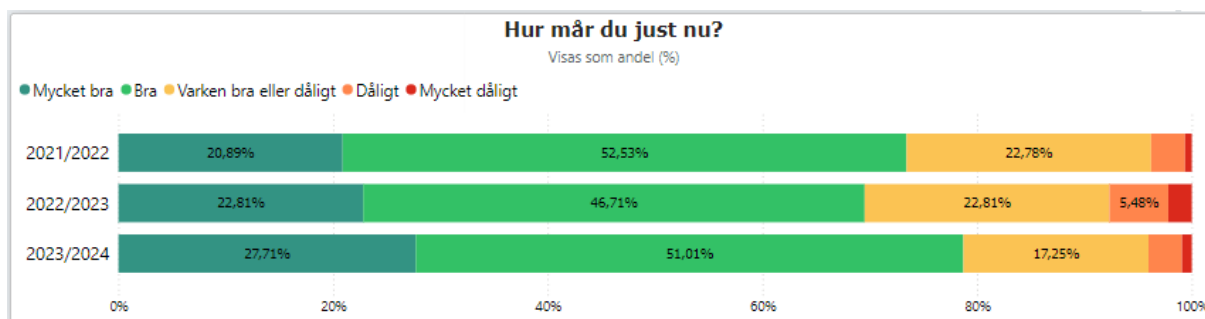
Bedömning

Ej utvärderad

Årskurs 4 – alla elever



Årskurs 8 – alla elever



En bedömning av måluppfyllelse enligt målformulering är möjlig först 2025, men en positiv utveckling kan anas både i årskurs 4 och i årskurs 8 enligt figurerna ovan och en ökning med minst 0,5 procentenheter har skett från 2023 till 2024 i båda årskurserna.

Ett utökat samarbete mellan barn- och elevhälsan och avdelningen stöd och utveckling har påbörjats under 2024 och syftar till att möta barn- och elevhälsans behov av en tydligare och mer systematisk uppföljning inom målområdet.

Andelen elever i årskurs 4 som skattar gott psykiskt välmående ligger på en jämnt hög nivå, även om flickor generellt skattar sitt mående något lägre än pojkar. Skillnaden 2024 är 3 procent, där 88 procent av flickorna i årskurs 4 skattar gott psykiskt mående mot 91 procent av pojkarna.

Skillnaden mellan flickor och pojkar ökar markant till årskurs 8 där 66 procent av flickorna skattar gott psykiskt mående mot 90 procent av pojkarna.

År 2024	Elever som skattar att de mår 'mycket bra' eller 'bra'		Elever som skattar att de mår 'varken bra eller dåligt'		Elever som skattar att de mår 'dåligt' eller 'mycket dåligt'	
	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal
Årskurs 4	89,6%	474	8,51%	45	1,89%	10
Flickor	88,05%	221	9,96%	25	1,63%	5
Pojkar	91,01%	253	7,19%	20	1,80%	5

Årskurs 8	78,72%	429	17,25%	94	4,04%	22
Flickor	65,62%	166	27,27%	69	7,11%	18
Pojkar	90,07%	263	8,56%	25	1,37%	4

Ovan: Avser år 2024

Målen kring gott psykiskt mående och behörighet till gymnasiet hänger nära samman. För att främja ett gott mående är det viktigt att förebygga riskfaktorernas påverkan och stärka friskfaktorerna. Det kan handla om att det finns gott föräldrastöd, att det finns goda rutiner för att upptäcka svårigheter så som våld i hemmet som i sin tur är en stark riskfaktor för negativa utfall, att det finns stödjande personer runt barn och unga, att vi ger barn och unga egna verktyg att påverka sitt mående samt att främja fysisk aktivitet och goda levnadsvanor.

Fler timmar erbjuds också i öppen verksamhet i ungdomsavdelningen, vilket ger barn och ungdomar ytterligare möjlighet för en meningsfull fritid. Fältgruppen och fritidsledare har även ökat sin närvaro i offentliga miljöer.

5 Kvalitetsuppföljning

För Region Gotland innebär kvalitet att vi skapar värde tillsammans med dem vi är till för. Regionens processer är värdeskapande, effektiva, rättssäkra, transparenta, och förebyggande. De bidrar därmed till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. För att klara utmaningarna i välfärden är regionen en modig organisation med ett intensifierat utvecklingsarbete genom systematiskt kvalitetsarbete, ständiga förbättringar, digitalisering och innovationer.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kan anses vara relativt väl förankrat. Det finns en gemensam bas i årshjulet och de stora processerna är tydliga, vilket skapar trygghet och tillit, även om tidplanerna ofta är alldeles för korta. För att hålla i och även utveckla arbetet behöver det fortsatt finnas långsiktighet, uthållighet och ett verksamhetsnära ledarskap vilket leder till att varje process blir mer trovärdig och värdeskapande.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens arbetsprocess med verksamhetsplan har kontinuerligt förbättrats och införandet av ny styrmodell och mål har introducerats och implementerats. Förvaltningsledning och verksamheter har inför 2024 haft goda möjligheter att diskutera nya nämndmål och att arbeta fram aktiviteter. Tillit, förtroende, mindre kontroll med god uppföljning ger möjligheter för chefer att påverka utformning. Detta förbättrar implementering och ökar delaktighet och förståelse samt skapar engagemang och motivation. Förvaltningens arbetsmodell och metod för verksamhetsplan följs upp och justeras kontinuerligt utifrån behov.

Det finns möjlighet till utökad stöd centralt i utbildnings- och arbetslivsförvaltningen när det gäller information och utbildning inom beslutsstödsystemet, vilket är viktigt för att lyckas med rapportskrivningar och uppföljning av mål. En viktig stödfunktion för förvaltningens chefer som i sin tur förbättrar den inre hållbarheten och förutsättningarna i ledarskapet.

Det är prioriterat i utbildnings- och arbetslivsförvaltningen att arbeta för att bygga och upprätthålla tillit då det tillsammans med förtroende, mindre kontroll och god uppföljning

ger goda möjligheter för chefer och medarbetare att arbeta än mer systematiskt och långsiktigt och ges möjlighet att påverka och förbättra. Med ökad delaktighet, förståelse och ansvar skapas engagemang, motivation, arbetsglädje samt möjlighet till innovation. Tillit är grundläggande och till viss del avgörande för samhälls- och verksamhetsutveckling då den skapar en atmosfär av samarbete, tillväxt och stabilitet, medan brist på tillit kan leda till motsatt resultat.

Analys, utvärdering och uppföljning av arbetsinsatser inom den egna verksamheten skall samtidigt vara prioriterat. Följer vi inte upp är det brist på respekt och en signal att det som görs kanske inte är så viktigt. Möjligheten till stöd, information och utbildning skall heller inte underskattas då det bidrar till och har betydelse för att förbättra den inre hållbarheten och förutsättningarna i ledar- och medarbetarskap.

Det utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har som fortsatta utvecklingsområden är att;

- Än mer analysera och följa upp aktiviteter, resultat och mål utifrån styrmodell och styrdokument
- Fortsätta arbetet med att följa upp, använda rätt indikatorer och sedan beskriva vad och hur vi utvecklar, identifiera eventuella brister och fånga upp avvikelser för att kunna arbeta än mer förebyggande och utvecklande.
- Utveckla förvaltningens chefsstöd ur ett kvalitets- och likvärdighetsperspektiv
- Samverka än mer inom förvaltningen och mellan förvaltningar.

Sammantaget är nämnda delar viktiga att utveckla för att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen skall ges möjlighet att säkerställa att det erbjuds en god, likvärdig, tillgänglig och hälsofrämjande lärmiljö. Att verksamheterna håller hög kvalitet och främjar alla barns, elevers, studerandes och deltagares positiva utveckling och lärande. Kort sagt: Att förvaltningen skapar värde för de vi är till för och att alla ges förutsättningar och möjlighet att lyckas.

5.1 Framgångsfaktorer

Region Gotland har en kvalitetsmodell. Nyttan med en kvalitetsmodell är att det ger en helhetssyn, strukturerat tillvägagångsätt, fokus på kundvärde, engagemang och delaktighet, lärande och utveckling och mätbara resultat. Region Gotlands kvalitetsmodell består av tre delar. Kultur, struktur och systematik.

Kulturen i Region Gotlands kvalitetsmodell består av ett antal framgångsfaktorer som anses centrala för att uppnå och bibehålla hög kvalitet. Dessa är: Skapar värde med kunder och intressenter, Leder för hållbarhet, Involverar motiverade medarbetare, Utvecklar värdeskapande processer, Förbättrar verksamheten och skapar innovationer samt Baserar beslut på fakta.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens nämnder har verksamheter som håller god kvalitet. Ambitionsnivån är hög och utvecklingsinsatserna är många. Tillit, förtroende, mindre kontroll med god och tydlig uppföljning ger goda möjligheter att påverka och känna delaktighet vilket leder till större engagemang och motivation inom alla personalgrupper. Förvaltningens bredd och omfattning har betydelse och ger goda förutsättningar för intern samverkan, en starkare vi-känsla och lagarbete. När vi lyckas med dessa delar så skapas det också värde för och med våra kunder och intressenter.

Med ökad delaktighet, förståelse och ansvar skapas engagemang, motivation och möjlighet till innovation. Tillit är grundläggande och till viss del avgörande för samhälls- och

verksamhetsutveckling och för utbildnings- och arbetslivsförvaltningens utveckling. Den skapar en atmosfär av samarbete, tillväxt och stabilitet, medan brist på tillit kan leda till motsatt resultat.

Att basera beslut på fakta är ett område som har utvecklats inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, men som också kräver kontinuerlig utveckling. Vår förmåga att analysera information och basera beslut på fakta är avgörande för att säkerställa att de val som görs är välgrundade, effektiva och rättssäkra. Beslut som är grundade i fakta är mer förutsägbara, vilket gör det lättare att planera och förutse framtida händelser och utmaningar och det ökar förmågan till transparens och ansvarstagande.

Det finns en risk att *'leda för hållbarhet'* bara blir ett begrepp och att var och en har en egen uppfattning om vad det innebär. Vi behöver kontinuerligt prata om vad vi menar, vad som åsyftas och vad det kan och ska ha för betydelse i utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. För många handlar detta oftast om verksamhetens inre hållbarhet. Hur våra arbetssätt och processer kan utvecklas, ge stöd och blir hållbara för dem som förväntas utföra arbetet. Genom att säkerställa god inre hållbarhet förbättrar vi våra möjligheter till att ge god yttre hållbarhet och stärka vårt bemötande. Detta är dock inte alltid, per automatik, en koppling till de globala målen och Agenda 2030. Om hållbarhet är någonting vi jobbar med för att vi förväntas, måste eller om vi inte förstår varför så blir det vare sig långsiktigt eller motiverande. Det är inte givet att vi förstår syftet med att gå en längre och kanske svårare väg som skall ge en bättre värld i framtiden när vi i stunden ser snabbare och billigare lösningar framför oss. Frågor om ekologisk social och ekonomisk hållbarhet och andra strategiska frågor är oftast långsamma och det krävs förståelse och uthållighet för att de ska bli verklighet.

5.2 Inkomna synpunkter

Under tidsperioden (240101-240801) har det inkommit 53 synpunkts- och klagomålsärenden till förvaltningen, vilket är fler än föregående år. Synpunkterna har inkommit via Region Gotlands synpunktshantering, telefonsamtal eller e-post.

Huvudmannen, nämnden, ska enligt skollagen ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Huvudmannen ska även ha skriftliga rutiner för klagomålshanteringen och vidta åtgärder om det framkommer att det finns brister i verksamheten. Region Gotland har en regiongemensam synpunktshantering som är öppen för alla som exempelvis vill lämna beröm, klagomål eller förbättringsförslag på verksamheten. Klagomål kan därför ha skollagen eller den regionövergripande synpunktshanteringen som grund.

Samtliga klagomål och synpunkter är kända av utbildningsdirektören samt berörda avdelningschefer. Synpunkterna är omhändertagna och har följts upp. Förvaltningen ser det som positivt att många nu vet var de ska vända sig om de har synpunkter eller klagomål. Det medför att synpunkter och klagomål kan uppmärksammas och åtgärdas snabbare.

Inom förskolans område har det inkommit en (1) synpunkt i form av beröm samt fem klagomål/synpunkter. Beröm som inkommit är kopplat till personalens bemötande. Klagomålen har handlat om tillsyn, bemötande och kränkande behandling. Samtliga individärenden har utretts i samarbete med rektor och verksamhetsspecialist inom avdelningen stöd- och utveckling.

Ingen synpunkt har inkommit rörande de fristående verksamheter som regionen har tillsynsansvar för.

Inom förskoleklass, fritidshem och grundskola har det inkommit 21 klagomål. De handlar främst om bristande stöd eller kränkande behandling. Samtliga individärenden har utretts i samarbete med rektor och verksamhetsspecialist inom avdelningen stöd- och utveckling.

Inom anpassade grund- och gymnasieskolans område har ett (1) klagomål inkommit. Klagomålet har handlat om tillgång till lämpliga lokaler. Ärenden har utretts i samarbete med rektor, försörjningssamordnare och verksamhetsspecialist inom avdelningen stöd- och utveckling.

Inga synpunkter har inkommit rörande kulturskolans verksamhet.

Inom Fenomenalen Science Centers område har ett (1) klagomål inkommit gällande bristande tillgänglighet då hissen varit ur funktion. Ärendet är hanterat av chef för Fenomenalen.

Några klagomål/synpunkter har handlat om övergripande frågor som berör flera verksamheter; tre klagomål kring skolskjuts; ett klagomål har handlat om skolmaten och två klagomål har handlat om e-tjänster och skolans digitala plattform. Det har även kommit in två förbättringsförslag kring förläggning av skolloven.

Utredning om skolöversyn på norra Gotland har fått tre synpunkter och en synpunkt har berört de ekonomiska neddragningarna. Fem synpunkter har rört frågor om luftkvalitet. Synpunkterna har kommunicerats till ansvarig tjänsteperson samt ansvarig chef för hantering.

6 Väsentliga personalförhållanden

Central förvaltning inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen upplever ett ökande behov av stöd till verksamheterna som varit svårt att tillmötesgå i tillräcklig omfattning. En förändrad omvärld gör att behoven av kompetens inom området säkerhet och beredskap också har ökat. Inte heller dessa behov har kunnat mötas i tillräcklig omfattning. Inom för- och grundskolan påverkar det minskande barn- och elevtalet verksamheterna. Det minskande underlaget innebär att organisationen behöver anpassas, vilket har skapat oro bland medarbetare.

6.1 Antal medarbetare över tid

Under perioden april 2020 till april 2024 har antalet anställda inom barn- och utbildningsnämndens ansvarområde ökat med motsvarande 52 personer, trots att barn- och elevunderlaget visat en minskning. Den huvudsakliga orsaken till detta är de tillfälliga statsbidragen under 2020, 2021 och 2022 som möjliggjorde personalförstärkningar.

6.2 Antal medarbetare

I förhållande till augusti 2023 har det totala antalet månadsanställda minskat per augusti 2024 med -52,59 årsarbetare inom nämndens ansvarområde. Den största minskningen har skett inom förskolans verksamheter med -31,85 årsarbetare. Minskningen är en konsekvens av arbetet med att anpassa verksamheten med anledning av ett minskande barnantal. Även inom grundskolans verksamheter har det skett en tydlig minskning med motsvarande -21,69 årsarbetare under perioden.

Gällande rekryteringen av korttidsvikarier/timanställda via rekryterings- och bemanningsteamet kan nämnas att grundskolan hade i genomsnitt motsvarande 15,60 årsarbetare anställda per månad till och med augusti 2024. En siffra som kan jämföras med 17,44 årsarbetare i genomsnitt per månad under 2023. För förskolan är motsvarande siffror 12,52 årsarbetare per augusti 2024, i förhållande till 23,58 årsarbetare i genomsnitt per månad under 2023.

Andelen lösta behov av rekryterings- och bemanningsteamet till och med augusti 2024 var 94% för grundskolans del och 96% för förskolans del.

	Antal anställningar Augusti 2023	Antal anställningar Augusti 2024	Diff	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2023	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2024	Diff
BUN	1 923	1 869	-54	1874,98	1822,39	-52,59
Utbildningsdirektör	17	16	-1	17	16	-1
UAF Stöd och Utveckling	26	25	-1	25,4	25	-0,4
Förskola	553	519	-34	545,15	513,3	-31,85
Grundskola/Särskola	1 236	1 213	-23	1203,73	1182,04	-21,69
Kulturskola	30	31	1	25,1	25,05	-0,05
Barn- och Elevhälsan	61	65	4	58,6	61	2,4
	Antal anställningar Augusti 2023 tillsvidare	Antal anställningar Augusti 2024 tillsvidare	Diff	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2023 tillsvidare	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2024 tillsvidare	Diff
BUN	1 618	1 604	-14	1588,54	1571,3	-17,24
Utbildningsdirektör	16	16	0	16	16	0
UAF Stöd och Utveckling	24	24	0	24	24	0
Förskola	510	502	-8	504	496,55	-7,45
Grundskola/Särskolan	985	977	-8	968,44	957,95	-10,49
Kulturskola	28	28	0	23,5	23,2	-0,3
Barn- och Elevhälsan	55	57	2	52,6	53,6	1
	Antal anställningar Augusti 2023 visstid	Antal anställningar Augusti 2024 visstid	Diff	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2023 visstid	Antal årsarbetare enl. anst.avtal Augusti 2024 visstid	Diff

BUN	305	265	-40	286,44	251,1	-35,34
Utbildningsdirektör	1	0	-1	1	0	-1
UAF Stöd och Utveckling	2	1	-1	1,4	1	-0,4
Förskola	43	17	-26	41,15	16,75	-24,4
Grundskolan/Särskolan	251	236	-15	235,29	224,1	-11,19
Kulturskola	2	3	1	1,6	1,85	0,25
Barn- och Elevhälsan	6	8	2	6	7,4	1,4

	Antal anställda Jul 2024	Antal anställda Jul 2023	Förändring mot Jul 2023
Alla anställningsformer	1 736	1 743	-7
Tillsvidare	1 499	1 499	0
Tidsbegränsad	243	251	-8

Antal anställda: Antal anställda (unika) personer.

	Antal årsarbet enl anst avtal Jul 2024	Antal årsarbet enl anst avtal Jul 2023	Förändring mot Jul 2023
Alla anställningsformer	1 698	1 710	-13
Tillsvidare	1 468	1 473	-5
Tidsbegränsad	230	238	-8

Antal årsarbetare enl. anställningsavtal: Summan av överenskommen sysselsättningsgrad uttryckt i årsarbetare.

6.3 Personalkostnader

Personalkostnader	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024	Utfall Jan- Aug 2023
Personalkostnader	-662 715	-667 148	-4 433	-610 101
Hyrpersonal		-23	-23	-23

Personalkostnader	Budget 2024	Senaste prognos 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Personalkostnader	-993 451	-985 440	8 012	-968 636
Hyrpersonal				-23

I avsnitt 7. *Ekonomisk uppföljning* under rubriken *nettokostnadsutveckling* framgår analys av personalkostnaderna.

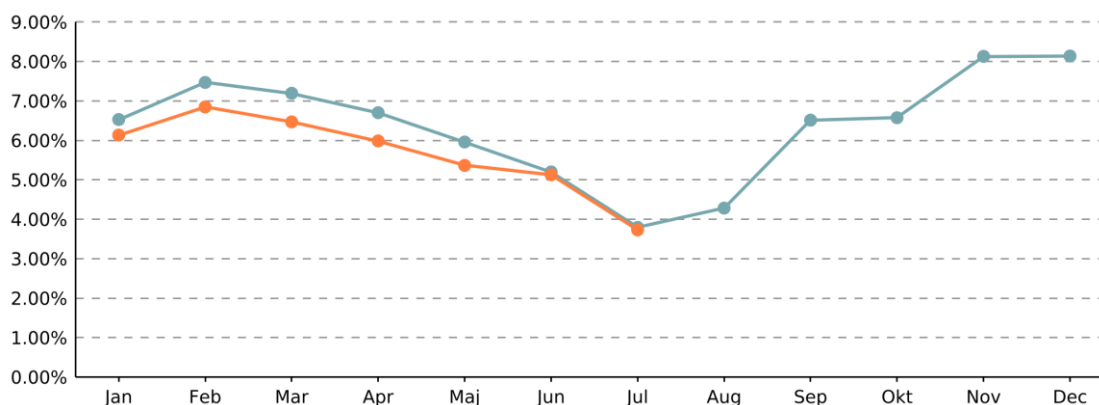
6.4 Sjukfrånvaro

	Sjuktal % Jan - Jul 2024	Sjuktal % Jan - Jul 2023	Förändring % enheter
Alla	5,79%	6,28%	-0,49
Kvinna	6,16%	6,60%	-0,45
Man	4,29%	4,97%	-0,69

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande på grund av sjukdom.

Sjuktal jan-juli	2023	2024	Diff
BUN	6,28%	5,78%	-0,5
Utbildningsdirektör	5,11%	4,45%	-0,66
UAF Stöd och Utveckling	2,75%	3,08%	0,33
Förskola	7,08%	7,14%	0,06
Grundskola	6,17%	5,20%	-0,97
Kulturskola	2,33%	5,85%	3,52
Barn- och Elevhälsan	4,44%	4,64%	0,2
Kvinna (hela BUN)	6,60%	6,14%	-0,46
Man (hela BUN)	4,97%	4,29%	-0,68

Sjuktalet i juli 2024 i förhållande till juli 2023 har minskat med -0,50 procentenheter inom barn- och utbildningsnämndens hela ansvarområde. Det högsta sjuktalet finns inom förskolans verksamheter och det visar en liten ökning med 0,06 procentenheter till 7,14% 2024. Inom flera av förskolans enheter pågår ett aktivt arbete för att minska sjukfrånvaron. Den största ökningen av sjuktalet finns inom Kulturskolan med 3,52 procentenheter. Ökningen är kopplad till ett fåtal långtidssjukskrivningar.



Här visas sjuktal månad för månad under 2024 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2023 (blå linje).

7 Ekonomisk uppföljning

Prognosen för helåret 2024 visar ett negativt resultat på 17,8 miljoner kronor, vilket gör att prognosen har förbättrats sedan aprilrapporten med 5,4 miljoner kronor. Avdelningen stöd och utveckling, förskolan, grundskolan inklusive anpassad skola, resursfördelningen gör ett negativt resultat. Övriga avdelningar visar ett balanserat eller positivt resultat. Av det negativa resultatet utgör skolskjutsar 6 miljoner kronor, vilket beror på ackumulerade indexökningar som det saknas budgettäckning för, detta har medfört en underbudgetering för 2024.

I jämförelse mellan åren försämrats periodens resultat från negativt 15,8 miljoner kronor till negativt 17 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har försämrats med 1,2 miljoner kronor.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 44,2 miljoner kronor vilket motsvarar 4,8 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,9 procent och intäkterna 2,5 procent.

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 1,5 miljoner kronor och avser 75 färre barn och elever, det är framför allt på fritidsverksamheten som avvikelsen är störst.

Prognosen för den köpta huvudverksamheten visar på en positiv avvikelse motsvarande 329 000 kronor och avser 104 fler barn och elever, avvikelsen är framför allt på fritidsverksamheten.

Prognosen för investeringarna är vid årets slut i balans.

7.1 Periodens resultat

Kontostruktur	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2023
Resultat	-955 568	-972 540	-16 972	-894 809

INTÄKTER	626 478	616 397	-10 080	601 439
Taxor och Avgifter	31 497	31 037	-460	30 737
Bidrag	47 833	58 389	10 556	58 601
Försäljning vara/tjänst	27 280	4 670	-22 610	3 364
Intern resursfördelning	516 963	519 444	2 481	506 046
Övriga intäkter	2 906	2 858	-48	2 691
KOSTNADER	-1 582 046	-1 588 938	-6 892	-1 496 248
Personal	-662 715	-667 148	-4 433	-610 101
Köp av tjänst	-67 625	-71 518	-3 893	-65 597
Köp huvudverksamhet	-153 065	-154 476	-1 412	-145 434
Förbrukn. mtrl	-17 952	-17 471	481	-17 691
Lokaler	-110 057	-106 718	3 339	-97 290
Avskrivn. internränta	-9 572	-10 294	-722	-10 193
Intern resursfördelning	-522 480	-519 722	2 758	-505 801
Övriga kostnader	-38 581	-41 591	-3 011	-44 141

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I sista kolumnen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader för perioden.

Tabellen visar periodens resultat, januari-augusti, för 2024. I jämförelse mellan åren försämras periodens resultat¹⁵ från negativt 15,8 miljoner kronor till negativt 17 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har försämrats med 1,2 miljoner kronor.

Periodiseringar

Kategori, projektmedel, tkr	Belopp
Nyanländas lärande	-1 449
Universitets o högskolerådet	-2 277
Förutbetalda intäkter	-3 726
Intäkter som inte tillhör perioden, flyttas bort	
Kategori, projektmedel, tkr	Belopp
Kvalitetshöjande åtgärder, förskola	1 882
Stärkt kunskapsutveckling, gr.skola	5 879
Upplupna intäkter	7 761
Intäkter som tillhör perioden, bokas på	

¹⁵ Här justeras resultatet genom att semesterskuldsförändringen för 2023 räknas bort. För 2024 ligger förändringen av semesterlöneskulden på Region Gotlands finansförvaltning.

Netto för perioden**4 035**

Periodiserade kostnader och intäkter innebär att kostnader förs under den period då resursen förbrukas, liksom att alla intäkter förs under den period då de faktiskt intjänas. Förutbetalda intäkter innebär att 3,7 miljoner kronor bokas bort det vill säga att de inte tillhör perioden. Upplupna intäkter innebär att 7,8 miljoner bokas på för perioden det vill säga de tillhör perioden.

Periodens resultat och prognos per avdelning, tkr

Organisation 3pos	Period. Res 2024	Period. Res 2023	Prognos Delår 1	Prognos April	Prognos Delår 2	Bokslut 2023
410 Ordförande	918	231	1 000	1 000	1 200	257
411 Utbildningsdirektör	-779	5 165	891	487	1 124	-3 143
412 Stöd och Utveckling	1 844	1 307	-6 661	-6 721	-6 020	-6 125
413 Förskola	-3 769	-205	-1 642	-3 480	-1 667	-3 887
414 Grundskola, <i>anpas.skola</i>	-17 854	-22 772	-15 746	-13 840	-12 750	-29 469
416 Kulturskola	-241	250	0	0	0	170
417 Barn- och elevhälsan	1 563	1 932	-5	27	425	704
2c. Köp av huvudverksamhet	-1 412	-5 879	-3 265	-3 213	-2 271	-5 327
2g. Intern resursförd (kto 47)	2 758	4 183	520	2 228	2 174	7 953
Summa	-16 972	-15 788	-24 908	-23 512	-17 785	-38 867

Kolumn 2024 och 2023 avser periodens resultat

Upplupna löner pålagt för respektive verksamhet, avser retroaktiva löner för 2024

Justerat för semesterlöneskulsförändring 2023

Förskolan har för perioden försämrat sitt resultat jämfört med 2023. Nettokostnaden för förskolan har försämrats med fyra miljoner kronor. Att nettokostnaden och resultatet för perioden har försämrats förklaras framför allt av att det är färre antal barn vilket har medfört minskade intäkter. Personalkostnaden har ökat för perioden i en jämförelse med 2023. För att få till en jämförbarhet mellan åren neutraliserar¹⁶ de löneuppräknings som varit, vilket medför att en jämförelse kan göras. Sammanfattningsvis kan sägas om personalkostnaderna, att med justeringar för löneuppräknings så har de för perioden minskat netto med cirka 1,6 procent det vill säga att det varit färre medarbetare i produktion för förskolan. För förskolan har de egna kostnaderna totalt ökat med åtta promille.

Grundskolan inklusive anpassade skolan har ett förbättrat resultat för perioden motsvarande 4,8 miljoner kronor i jämförelse med 2023. En förklarande del för detta är att anpassad skola inför budgetåret fick en ramförstärkning, vilket för perioden är 3,6 miljoner kronor. Dessutom har statsbidraget för stärkt kunskapsutveckling ytterligare förstärkts och ligger på för perioden med motsvarande 2,9 miljoner kronor. Utöver detta så arbetar

¹⁶ Här räknas år 2023 upp till hela lönenivån för 2023 d.v.s. löneökningar för januari till mars läggs på. Retrolöner för år 2024 räknas av för 2024.

verksamheterna med kravet om ett förbättrat ekonomiskt årsresultat för 2024 i jämförelse med årsboks slutet för 2023. Nettokostnaden för grundskolan har ökat med en miljon kronor vilket motsvarar 1,4 procent. De egna kostnaderna har totalt ökat med 4,7 procent. Personalkostnaderna står för den största enskilda ökningen med 4,4 procent motsvarande 18,2 miljoner kronor. Personalkostnaden har ökat för perioden i en jämförelse med 2023. För att få till en jämförbarhet mellan åren neutraliseras de löneuppräknings som varit, vilket medför att en jämförelse kan göras. Sammanfattningsvis kan sägas om personalkostnaderna, att med justeringar för löneuppräknings så har de för perioden ökat netto med en procent det vill säga att det varit fler medarbetare i produktion för grundskolan.

När det gäller prognoserna från samtliga verksamheter så har barn- och elevvolymförändringar beaktats och ställningstagande och beslut tagits för att den egna ekonomin ska uppnå ett balanserat resultat, detta i kombination med att klara det verksamhetsmässiga uppdraget. Svårigheter med att uppnå balans mellan ekonomi och verksamhet kan ses på grundskolan inklusive anpassad skola.

Ordförandens positiva prognos beror på att kompensationen för förändring av nämndledamöters ersättning samt lön till ordförande har blivit budgeterat dubbelt för 2024.

Utbildningsdirektörens negativa avvikelse för perioden beror på en underbudgetering av anslaget för studie- och yrkesvägledning. Den positiva helårsprognosen förklaras av en buffert på ekonomichefens ansvar samt HR-chefens ansvar för ett något lägre uttag av företagshälsovård.

Avdelningen Stöd- och utvecklings positiva avvikelse för perioden beror dels på lokalkostnaderna där hyror för Alléskolan och förskolan i Väskinde ännu ska gå på. Att prognosen blir negativ beror på en underbudgetering av skolskjutsarna samt skjutsarna för delat boende¹⁷.

Barn- och elevhälsan har en positiv prognos vilket beror på sjukskrivningar och glapp mellan tillsättning av tjänster.

I den negativa årsprognosen för köp av huvudverksamhet ingår förutom utbetalningar för barn- och elevolymer även utbetalning för det bokslutsunderskott som den kommunala grundskolan gjorde år 2023.

Den interna resursfördelningen har en samlad positiv årsprognos på grund av färre antal barn och elever samt påräknas även den positiva prognosen för fasta flöden¹⁸.

7.2 Nettokostnadsutveckling

Kontostruktur	Utfall Jan - Aug 2024	Utfall Jan- Aug 2023	Förändring	Förändring %
Resultat	-972 540	-894 809	-77 731	9%

¹⁷ Avser barn som bor växelvis hos vårdnadshavarna och behöver skolskjuts

¹⁸ Avser ersättningar för strukturbidrag, särskilt stöd, ökad skolfrånvaro, särskild undervisningsgrupp, extra ordinära stödåtgärder m.fl.

INTÄKTER	616 397	601 439	14 959	2%
Taxor och Avgifter	31 037	30 737	300	1%
Bidrag	58 389	58 601	-212	0%
Försäljning vara/tjänst	4 670	3 364	1 306	39%
Intern resursfördelning	519 444	506 046	13 398	3%
Övriga intäkter	2 858	2 691	167	6%
KOSTNADER	-1 588 938	-1 496 248	-92 690	6%
Personal	-667 148	-610 101	-57 047	9%
Köp av tjänst	-71 518	-65 597	-5 920	9%
Köp huvudverksamhet	-154 476	-145 434	-9 043	6%
Förbrukn. mtrl	-17 471	-17 691	220	-1%
Lokaler	-106 718	-97 290	-9 427	10%
Avskrivn. internränta	-10 294	-10 193	-101	1%
Intern resursfördelning	-519 722	-505 801	-13 921	3%
Övriga kostnader	-41 591	-44 141	2 550	-6%

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 77,8 miljoner kronor och motsvarar 8,6 procent. För jämförbarheten av utfallen görs justering av 2023 års semesterlöneskuld förändring vilken räknas av för att bli jämförbar med 2024 års utfall. Nettokostnaden har efter justering ökat med 44,2 miljoner kronor vilket motsvarar 4,8 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,9 procent och intäkterna 2,5 procent

Intäkter

Intäkterna är totalt 14,9 miljoner kronor högre för 2024 i jämförelse med 2023. Ökningen förklaras av att grundbeloppet för barn- och elever har ökat från 4,6 till 6,5 procent beroende på skolform, tillika har även beloppen för de fasta flödena ökat i samma storleksordning (tilläggsbelopp, svenska som andra språk, m.fl.)¹⁹, se ovan tabell och kategorierna bidrag och intern resursfördelning.

Intern resursfördelning avser dels rörliga flödesbidrag vilket är interna ersättningar för barn och elever i de olika skolformerna, ersättningarna avser delar av grundbeloppet. En tolfedel av grundbeloppet utgår varje månad till respektive rektor för det antal barn och elever som är inskrivna på verksamheten. Rektor har en nollbudget, med det menas att barn och elevintäkter som inkommer skall täcka den totala egna kostnaden för

¹⁹ Till stycket kan man som läsare ha i åtanke att den totala barn- och elevvolymen i jämförelse mellan åren och för perioden har minskat med 1,3 procent och intäkterna för barn och elevolymer har ökat med 2,6 procent

verksamheten avseende alla förekommande kostnader som exempelvis viss administration, ledning, undervisning-personalkostnader, och lärverktyg.

I den interna resursfördelningen ingår även fasta bidrag vilka avser modersmålsundervisning och tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet är belopp utöver grundbeloppet och är till för barn och elever som behöver extraordinärt stöd på grund av exempelvis fysiska funktionsnedsättningar.

Nedan tabell visar utfallet för barn och elevvolymerna i den kommunala verksamheten för september månad. En sammanlagd minskning med 57 barn kan ses på förskolan och även minskat antal elever på skolverksamheten förutom i grundskolans 4-6 där antalet elever ökar. Totalt sett så minskar den kommunala verksamheten i antal barn och elevvolymerna med 103 barn och elever.

Verksamhet	2024	2023	Differens
Förskola år 1-2	531	571	-40
Förskola år 3-5	1 247	1 264	-17
Fritidshem	2 470	2 474	-4
Förskoleklass	523	536	-13
Grundskola åk 1-3	1 589	1 629	-40
Grundskola åk 4-6	1 687	1 652	35
Grundskola åk 7-9	1 718	1 742	-24
Totalt	9 765	9 868	-103

Kostnader

Kostnaderna är totalt 92,7 miljoner kronor högre för 2024 i jämförelse med 2023, ökningen motsvarar 6,2 procent. För jämförbarheten av utfallen görs justering av 2023 års semesterlöneskuld förändring vilken räknas av för att bli jämförbar med 2024 års utfall. Kostnaden har efter justering ökat med 59,2 miljoner kronor vilket motsvarar 3,9 procent. Den största procentuella avvikelsen har lokaler, här motsvarar ökningen nästan den ökning av internhyrorna som gjordes med 7,8 procent²⁰ till budgetåret 2024. Köp av tjänst avser i huvudsak interna köp mot regionstyrelseförvaltningen som måltider men även externa IT kostnader som program och licensavgifter. Personalkostnaderna har ökat med 57,1 miljoner kronor motsvarande 9,4 procent. För att jämföra över åren bör hänsyn tas till att sammanlagt cirka 7,3 miljoner kronor avser löneökningar²¹ för 2023. För 2024 års löneuppräknningar är motsvarande belopp 9,6 miljoner kronor. Hänsyn behöver också tas till att semesterlöneskuld förändringen låg på i ekonomin för 2023 vilket den inte gör för år 2024. Semesterlöneskulden påverkade 2023 års personalkostnadsutfall med 33,5 miljoner kronor. När hänsyn tas till justering enligt löneökningarna och semesterlöneskuld för 2023 så har periodens personalkostnader ökat netto med 4,8 miljoner kronor vilket motsvarar 7,2 promille, detta innebär att det varit något fler medarbetare i produktion i jämförelse med år 2023.

Utfallet för köp av huvudverksamhet (enskild verksamhet samt interkommunalersättning) är högre i jämförelse med samma period föregående år, utfallet är nio miljoner kronor

²⁰ Vilket motsvarade 9,2 miljoner kronor.

²¹ Här räknas lönenivå 2022 upp till 2023 års nivå för perioden januari till och med mars, 2023.

högre och förklaras av ett högre grundbelopp och 12 fler barn och elever, totalt för perioden 2024 är det 2 181 barn och elever. Nedan tabell visar utfallet för barn och elevolymer i september månad. En sammanlagd minskning kan ses på förskolan, förskoleklass samt i åk 1-3. En ökning kan ses på fritidshem och en sammanlagd ökning i åk 4-9.

Verksamhet	2024	2023	Differens
Förskola år 1-2	156	181	-25
Förskola år 3-5	396	381	15
Ped oms 1-5	6	6	0
Fritidshem	550	546	4
Förskoleklass	90	105	-15
Grundskola åk 1-3	310	318	-8
Grundskola åk 4-6	321	316	5
Grundskola åk 7-9	338	322	16
Totalt	2 167	2 175	-8

7.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 februari år 2024 att införa resultatförbättringskrav och vakansprövning för resultatenheter och skolområden inom avdelningen grundskola. Beslutet grundade sig på bokslutet för 2023 där avdelningen grundskola gjorde ett negativt resultat på 29,5 miljoner kronor.

Förvaltningen hade innan nämndens beslut påbörjat arbete med att samtliga resultatenheter och skolområden skulle inkomma med åtgärdsplaner senast den 2 februari. Alla skolområden och resultatenheter inkom med åtgärdsplaner.

Effekten utav inlämnade åtgärdsplaner skulle resultatmässigt innebära att avdelningen grundskola inte kommer att uppnå ett balanserat resultat för år 2024 utan avdelningen kommer att göra ett negativt resultat på 10,6 miljoner kronor. Under år 2025 kommer avdelningen att uppnå ett balanserat resultat med ett positivt resultat på 3,4 miljoner kronor, se nedan tabell:

Skolområde	Årsprognos 2024	Årsprognos 2025
Anpassad skola	337	1 310
Modersmål	-1 331	1 220
Gotlands Norra	-2 000	335
Gotlands resursskola	-450	50
Klinte	-636	6
Lyckåker	267	461
Norrbacka	0	-200
Roma	-600	650
Solberga	-1 100	-600
Sudret	-1 693	0
Terra Nova	-907	0

Tjelvar	281	556
Väskinde	-2 300	-1 000
Västerhejde	-483	584
Totalt	-10 615	3 372

När verksamheten nu har lämnat årsprognosen i samband med delårsrapport 2 kan det ses att vissa enheter inte kommer att uppnå resultatkravet. Sammantaget så har avdelningen grundskola lämnat en negativ årsprognos på 12,8 miljoner kronor. Differensen som uppstår mellan inlämnade åtgärdsplaner och årsprognos är 2,2 miljoner kronor.

Förvaltningen har ett fortsatt fokus på utvecklingen av ekonomin samt att återhållsamhet och beslutat resultatkrav gäller.

7.4 Årsprognos

Kontostruktur	Budget 2024	Senaste prognos 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Resultat	-1 433 698	-1 451 483	-17 785	-1 409 756
INTÄKTER	931 935	914 643	-17 292	903 916
Taxor och Avgifter	47 250	48 627	1 377	47 910
Bidrag	71 757	79 235	7 479	91 830
Försäljning vara/tjänst	40 924	5 296	-35 628	6 317
Intern resursfördelning	767 645	777 987	10 342	753 747
Övriga intäkter	4 359	3 497	-862	4 112
KOSTNADER	-2 365 633	-2 366 127	-494	-2 313 672
Personal	-993 451	-985 440	8 012	-968 636
Köp av tjänst	-102 371	-104 230	-1 860	-103 543
Köp huvudverksamhet	-229 620	-231 413	-1 793	-216 498
Förbrukn. mtrl	-26 930	-27 087	-157	-32 582
Lokaler	-165 102	-164 686	417	-149 794
Avskrivn. internränta	-14 360	-15 360	-1 000	-15 209
Intern resursfördelning	-775 922	-773 285	2 637	-753 910
Övriga kostnader	-57 877	-64 626	-6 749	-73 500

I tabellen visas årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns även föregående års redovisade intäkter och kostnader.

Prognos intern resursfördelning och köp av huvudverksamhet

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 1,5 miljoner kronor och avser 75 färre barn och elever, det är framför allt på fritidsverksamheten som avvikelserna är störst.

Prognosen för den köpta huvudverksamheten visar på en positiv avvikelse motsvarande 329 000 kronor och avser 104 fler barn och elever, avvikelserna är framför allt på fritidsverksamheten. Prognosen exkluderar den utbetalning som har gjorts på 2,6 miljoner kronor i kompensation för det bokslutsunderskott som den kommunala skolan gjorde år 2023.

Prognosen för den kommunala huvudmannen (interna rörliga flödesbidrag) är framräknad genom att periodens verkliga utfall för barn och elevtal ligger kvar under våren och sommaren, med en uppräknad för nyinskrivna barn och elever per månad. Från och med september ligger rektors estimat som prognos och påräknas den totala prognosen.

Prognosen för den fristående huvudman följer samma princip som den kommunala. Däremot skiljer sig beräkningen åt för hösten, genom att barn och elevkullar flyttas utifrån ålder, en elev i årskurs nio på våren ersätts av prognos för en ny elev eller fler elever i förskoleklass för hösten. Samma mönster är för förskolan där hänsyn tas till utgående sexåringar samt inkommande ett-åringar.

Kommunal- huvudman	Budget, tkr	Prognos, tkr	Differens, tkr	Prognos volym	Budget volym	Differens volym	Bokslut tkr avvik. 23	Bokslut vol. 2023
Förskola	229 504	230 488	-984	1 966	1 952	14	4 283	2 059
Fritidshem	85 179	82 227	2 952	2 323	2 406	-83	4 762	2 308
Förskoleklass	29 155	29 156	-1	536	536	0	28	547
Grundskola	317 685	318 129	-444	5 014	5 020	-6	-4 002	4 998
Summa	661 523	660 000	1 523	9 839	9 914	-75	5 071	9 912

*Exkluderar särskild undervisningsgrupp. Bokslut avvik. 23 avser resultatavvikelse
Inkluderar elever från anpassad grundskola som går i samundervisning i
grundskolan*

Fristående- huvudman	Budget, tkr	Prognos, tkr	Differens, tkr	Prognos volym	Budget volym	Differens volym	Bokslut tkr Avvik. 23	Bokslut vol. 2023
Förskola	95 757	89 163	6 594	602	645	-43	-2 025	618
Ped. Oms	629	628	1	6	6	0	-76	6
Fritidshem	14 856	20 123	-5 267	523	383	140	-3 501	501
Förskoleklass	7 660	8 532	-872	96	87	9	-143	106
Grundskola	104 918	105 045	-127	965	967	-2	418	951
Summa	223 820	223 491	329	2 192	2 088	104	-5 327	2 182

Exkluderar särskild utbetalning avseende kompensation för underskott år 2023, 2,6 mnkr

Totalt **885 343** **883 491** **1 852** **12 031** **12 002** **29** **-256** **12 094**

7.5 Investeringar

Projektstruktur	Budget 2024	Utfall 2024 Jan- Aug	Avvikelse budget 2024	Aktuell prognos 2024 Inmatning	Aktuell prognos 2025 Inmatning
Investeringsprojekt	-111 690	-17 266	94 424	-111 690	
25001 Säkerhetsanordningar	-800	-468	332	-800	
25002 IT	-1 600	-7	1 593	-1 600	
25003 IT Surfplattor	-5 300	-6 513	-1 213	-5 300	
25007 Förskoleplatser	-2 584	-90	2 494	-2 584	
25013 Anpas skola, handik.hjälp	-803	-20	783	-803	
25023 Övriga bygginv/anordninga	-3 650	-760	2 890	-3 650	
25031 Återanskaffning	-4 800	-2 755	2 045	-4 800	
25049 Sanda förskola	-30 000		30 000	-30 000	
25050 Romaskolan	-50 000		50 000	-50 000	
25051 Vänge skola	-1 600		1 600	-1 600	
25054 Väskinde förskola	-4 000	-2 111	1 889	-4 000	
25055 Alléskolan	-6 553	-4 542	2 011	-6 553	

Prognosen för investeringar är vid årets slut i balans.

Projekt 25001 avser säkerhetsanordningar som exempelvis gäller belysning, kortlås, kameror och larm.

Projekt 25002-25003 avser IT exempelvis AV-utrustning, datorer, lärplattor, nätverk samt utbyggnad och underhåll av nätverk.

Projekt 25007, förskoleplatser och övriga bygginvesteringar grundskola avser mindre bygganpassningar typ verksamhetsanpassningar, för att skapa förbättring av verksamhetsförutsättningarna. Det kan gälla exempelvis ombyggnation av entréer, kök toaletter, utemiljöer med mera och innefattar bland annat också möjligheten att ta mot fler förskolebarn.

Projekt 25023 avser specifikt verksamhetsanpassning av anpassad skolas lokaler.

Investeringspotten (projnr 25031) på 4,8 miljoner kronor avser återanskaffning och lärverktyg - förekommande investeringar i utbildningsmiljön exempelvis möbler, undervisningsmaterial med mera. Potten är utdelad till verksamheten.

Projekt 25049 Sanda förskola avser nya ytor.

Projekt 25050 Roma avser ny idrottshall.

Projekt 25051 Vänge skola avser flytt av barack samt nya ytor.

Projekt 25055 Alléskolan avser möbler och inventarier.

När det gäller bygginvesteringar, verksamhetsanpassningar och förskoleplatser så kommer budget att överflyttas från barn- och utbildningsnämnden till tekniska nämnden.

8 Bilaga

1. BUN sammanställning per ro Delår 2 2024